

NORGES HØYESTERETT

Den 26. august 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Utgård, Webster og Falch i

HR-2016-01812-U, (sak nr. 2016/1475), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Ørjan Eskeland)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å nekte deler av en anke i straffesak fremmet, jf. straffeprosessloven § 321 annet ledd.
- (2) Ved tiltalebeslutning av 5. februar 2016 er A satt under tiltale for overtredelse av straffeloven 1902 § 192 annet ledd bokstav a, jf. første ledd bokstav a (tiltalens post I), straffeloven 1902 § 196 første ledd (tiltalens post II), straffeloven 1902 § 228 første ledd, jf. § 232 (tiltalens post III) og straffeloven 1902 § 342 første ledd bokstav b (tiltalens post IV). Ved tilleggstiltalebeslutning av 15. april 2016 er A også satt under tiltale for overtredelse av straffeloven 2005 § 168.
- (3) Stavanger tingrett avsa dom 29. april 2016 med slik domsslutning:

"1. A, født 00.00.1997, dømmes for

- en overtredelse av straffeloven (1902) § 192 annet ledd bokstav a, jf. første ledd bokstav a
- en overtredelse av straffeloven (1902) § 196 første ledd
- tre overtredelser av straffeloven (1902) § 228 første ledd, jf. § 232
- fire overtredelser av straffeloven (1902) § 342 første ledd bokstav b
- tre overtredelser av straffeloven (2005) § 168

alt sammenholdt med straffeloven (1902) § 62 første ledd til fengsel i 6 – seks – år.

Fullbyrding av 3 – tre – år av straffen utsettes med en prøvetid på 5 – fem – år, jf. straffeloven (1902) §§ 52-54.

Varetekt kommer til fradrag med 24 – tjuefire – dager per 29.04.2016.

2. A, født 00.00.1997, dømmes til å betale oppreisning til B med 230 000 – tohundreogtrettitusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen."

- (4) A anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for samtlige poster i tiltalebeslutningen, straffutmålingen og oppreisningserstatningen.
- (5) Gulating lagmannsrett traff beslutning 20. mai 2016 med slik slutning:
- "Anken over bevisbedømmelsen for tiltalens post I og II, straffutmålingen og oppreisningserstatningen henvises til ankeforhandling. For øvrig nektes anken fremmet."**
- (6) A fremsatte begjæring om omgjøring av lagmannsrettens beslutning, subsidiært anke til Høyesterett.
- (7) Lagmannsretten fant ikke grunn til å omgjøre sin beslutning, og oversendte anken til Høyesterett den 19. juli 2016.
- (8) A har anket over lagmannsrettens saksbehandling. Det anføres at lagmannsretten ikke utøvde et forsvarlig skjønn i forbindelse med vurderingen av om tiltalebeslutningens post III a skulle tillates fremmet. Det gjøres i hovedsak gjeldende at tingretten synes å ha vurdert tiltalebeslutningens post III a første strekpunkt i sammenheng med en av voldtektene A ble dømt for. Det anføres at voldsanklagene må undergis ny prøving for å sikre at voldtektsanklagene får en forsvarlig behandling under ankeforhandlingen i lagmannsretten. Subsidiært anføres at det foreligger mangler ved lagmannsrettens begrunnelse ved at uklarhetene ved tingrettens dom ikke er nærmere vurdert.
- (9) *Påtalemyndigheten* har gjort gjeldende at tingretten har vurdert tiltalens post III a opp mot sakens beviser, og at det ikke er noen uklarheter ved denne bevisvurderingen. Tiltalens post I om voldtekt er henvist til full ny prøving. Tiltaltes rett til prøving i to instanser er dermed ivaretatt.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (11) Ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 sjette ledd. Dette omfatter blant annet om spørsmålet om hvorvidt anken skal fremmes er vurdert etter riktig vurderingstema og om det skjønn lagmannsretten har utøvd, er forsvarlig – herunder om det ut fra retts- og bevissspørsmålene var forsvarlig å nekte anken fremmet etter en skriftlig og forenklet behandling, jf. Rt. 2012 side 1342 med henvisning til tidligere praksis.
- (12) Lagmannsretten besluttet den 20. mai 2016 å fremme bevisanken over tiltalens post I (voldtekt), jf. straffeprosessloven § 321 tredje ledd. Lagmannsretten mente at tiltalens post II (seksuell omgang med barn under 16 år) sto i en klar sammenheng med tiltalens post II, og fremmet derfor også denne del av bevisanken. For øvrig fant lagmannsretten at bevisanken klart ikke ville føre frem. For så vidt gjaldt nektelsen av å fremme anken over post III uttalte lagmannsretten blant annet:

"Tingretten har foretatt en grundig overveielse av den umiddelbare bevisførsel, og bevisene er vurdert samlet. I tillegg til å vektlegge fornærmedes forklaring, har tingretten bygget på at fornærmedes forklaring understøttes av vitnebevis. Det foreligger også bildebevis som understøtter fornærmedes forklaring for en av voldshandlingene i post III."

- (13) A har anført at det er slik sammenheng mellom volden som er omfattet av tiltalens post III a og de postene som er fremmet til behandling i lagmannsretten, at det ikke er forsvarlig å nekte post III a fremmet.
- (14) Etter utvalgets syn viser tingrettens begrunnelse for domfellelse av tiltalte at det er en slik sammenheng mellom tiltalepostene I og III a at det ut fra bevisspørsmålene i saken ikke er forsvarlig å nekte anken over post III fremmet. Som del av begrunnelsen for resultatet av bevisvurderingen under post I viser tingretten til at "[h]an benekter også at det er utøvet vold knyttet til tiltalepostene i tiltalens post III, selv om andre bevis bekrefter fornærmedes forklaring". Tingrettens vurdering av post III er med andre ord trukket inn ved bevisvurderingen av post I.
- (15) Utvalget bemerker videre at det som del av begrunnelsen for resultatet av bevisvurderingen under tiltalens post III a første strekpunkt omtales et samleie som har funnet sted etter den aktuelle voldsutøvelsen som skal pådømmes etter straffeloven 1902 § 228 jf. § 232. Tingretten fant at fornærmede ikke hadde "energi til å si ham imot, og tenkte at det bare ville bli verre av det". Tingretten synes å ha vurdert tiltalebeslutningens post III a første strekpunkt i sammenheng med en av voldtektene A ble dømt for etter tiltalens post I.
- (16) Etter dette finner utvalget at det er slik sammenheng mellom tingrettens bevisvurdering etter tiltalens poster I og III at det ikke var forsvarlig å nekte anken over post III fremmet.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Bergljot Webster
(sign.)

Karl Arne Utgård
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)

Riktig utskrift: